

הביאני הדרין

גלייז 200

פרן המשגיה שליט"א

ויאמר אליו אני הוי"ה

נמסר בישיה"ק יום ג' פר' וארא כ"ב טבת תשע"ח

"והנה דבר ה' אליו לאמר לא יירשך זה, כי אם אשר יצא ממעיך הוא יירשך. ויוצא אותו החוצה ויאמר הבט נא השמימה וספר הכוכבים, אם תוכל לספור אותם, ויאמר לו כה יהיה זרעך. והאמין בהוי"ה ויחשבה לו צדקה".

מה זה 'ויוצא אותו החוצה', בפרשת ואתחנן כתוב (דברים ד, יט) "ופן תשא עיניך השמימה וראית את השמש ואת הירח ואת הכוכבים כל צבא השמים, ונדחת והשתחווית להם ועבדתם, אשר חלק ה' אלקיך אותם לכל העמים תחת כל השמים", כתוב פה שכשמישהו עומד בארץ ומסתכל לשמים ורואה את השמים והירח והכוכבים זה יכול לבלבל אותו, 'ונדחת והשתחווית להם ועבדתם', כמו שכל העמים הודחו, והם מכונים בשם 'עובדי כוכבים', 'פן תשא עיניך השמימה' ח"ו, שלא יקרה כזה דבר.

וכאן אצל אברהם אבינו 'ויוצא אותו החוצה ויאמר הבט נא השמימה וספור הכוכבים', חז"ל אומרים "אמר לו, צא מאצטגנינות שלך", אל תעמוד על הקרקע שאתה נמצא בה ותסתכל על השמים והכוכבים במבט ארצי, אלא תסתכל במבט מבחוץ, במבט שמימי.

אברהם אבינו מקבל הוראה מהשי"ת, "הבט נא השמימה וספור הכוכבים אם תוכל לספור אותם, ויאמר לו כה יהיה זרעך". מבאר רש"י את הענין כך, בודאי יהיה לך המשך, אבל השי"ת חפץ שהמשך הזה יהיה במבט שמימי, לא במבט ארצי, לא מתוך חשבונאיות ארציות יובן שיהיה לך ילדים, את ההמשכיות שלך צריך ברמה אחרת לגמרי.

הרי "אני הוי"ה אשר הוצאתיך מאור כשדים", המציאות הקיימת שלך כיום לא ניתן להבין אותה בחשבון ארצי, אף אחד לא יכול להבין מדוע אברהם אינו עפר ואפר, הרי זרקו אותו בכבשן, שכל מה שמכניסים שם נהיה אפר, ואברהם יצא חי וקיים. מדוע - כי אברהם נאמן להשי"ת, אחרי למעלה מאלפיים שנה הוא חוזר לגן עדן עלי אדמות, ומחזיר את העולם למצב כמו בששת ימי בראשית, לקשר הישיר בין השי"ת והנבראים, כמו שהיה אצל אדם הראשון.

אמנם אצל אדם הראשון זה לא היה שום פלא, עדיין לא הייתה שום סטיה בעולם, אבל השי"ת ברא את הבריאה באופן שהאדם יהיה בעל בחירה,

ומיד הוא מקבל תפקיד 'לעבדה ולשמרה', והוא יודע מה התפקיד, כתוב שמלאכי השרת בקשו לומר לו 'קדוש', והוא מלמד אותם "בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני ה' עושנו", כולנו נבראים של השי"ת. הוא מכיר את השי"ת, ויודע איך פונים אליו, ויודע שיש לו תפקיד לעבוד אותו. אין לנו מושג מה היו ארחות החיים ומה היה שם, אבל זו הבריאה המקורית של השי"ת. כשהשי"ת ברא את הבריאה הוא ברא אותה שהנבראים יכירו את בוראם, הנוצרים יכירו את יוצרם. אבל מאז חלה נסיגה גדולה, כפי המתואר בפרשת בראשית ובפרשת נח, רואים שהאנושות התרחקה מההכרה בהשי"ת.

וכשכתוב "ויאמר הוי"ה אל אברהם לך וגו', אנחנו מתחילים להרגיש שיש כאן תקשורת יותר בריאה, וכן בהמשך הפרשה בברית בין הבתרים, חז"ל אומרים שזה היה עוד קודם, "ויאמר אליו אני הוי"ה אשר הוצאתיך מאור כשדים לתת לך את הארץ הזאת לרשתה", כאן מרומז שאברהם אבינו לא הגיע לכך בקלות, - שהקשר עם הקב"ה יהיה כ"כ חי, הוא הוצרך לאיזה נס פלאי, "אשר הוצאתיך מאור כשדים".

יש להשי"ת עולם שלם, והוא כביכול עוזב את כל העולם ומתמקד באישיות אחת, די לו בן אדם אחד שהיה נאמן ומסור לאמונה שהוא הכיר, "נדבו לבו להכיר את בוראו", והגיע שלב שמפני שהוא מכיר את בוראו לכן הוא סובל, ולא נותנים לו מדרך כף רגל, ומכניסים אותו לתוך כבשן אש, אברהם אבינו עבר 'היתוך', והוא יצא מהכבשן בריה מחודשת, "אני הוי"ה אשר הוצאתיך מאור כשדים לתת לך את הארץ הזאת לרשתה".

התכנית שהשי"ת חפץ בעולמו הוא קבע אותה עם אברהם, הוא זה שהתמסר לאמונה, ועמד מעבר אחד כשכל העולם מהעבר השני, עד שהגיע למדרגה שהיה צריך למסור את כל ישותו, את כל מהותו, להתמסר אל האמת של האמונה. עליו השי"ת ממשיך לבנות את המשכיות האנושות.

ואברהם כבר זקן, ועדיין אין לו בן. "ויאמר אברהם, ה' הוי"ה (קרי אלקים) מה תתן לי ואנכי הולך עריירי", אין לו שום טענה ח"ו, הוא מאמין בהשי"ת, וקורא לו 'אדנות' ו'הוי"ה', אברהם אבינו מכיר ויודע באמונה שהשי"ת הוא שם אדנות, ושם הוי"ה, ושם אלקים.

כל המאמץ להוריד את כלל ישראל למצרים ולהוציאם משם למען המטרה לדעת את ה' אלוקינו

בתחילת פרשת וארא התורה עשתה הפסקה למה שנאמר לעיל מיניה, אחרי שמשה רבינו קיבל את התפקיד האלקי להיות שליח השי"ת, כמש"כ בס"פ שמות - "וישב משה אל ה' ויאמר, ה' למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתני, ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך" (שמות ה, כב - כג). משה רבינו דיבר מתוך צער, כמו שכתוב שלכן הוא לא נענש כי אין אדם נתפס על צערו.

"ויאמר ה' אל משה, עתה תראה אשר אעשה לפרעה", כעת תראה מה שצריך לראות, "כי ביד חזקה ישלחם, וביד חזקה יגרשם מארצו".

ומיד בתחי' פר' וארא - "וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני הוי"ה". קודם נאמר לו תירוץ בהקשר למה שהוא אמר, וכעת זהו דיבור חדש, "וידבר", דיבור זה לשון קשה, "אלקים" ג"כ זה מידת הדין, "ויאמר אליו אני הוי"ה, וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא-ל-ש-די ושמי הוי"ה לא נודעתי להם".

כשנאמר למשה "אני הוי"ה", בעצם זהו התירוץ המושלם. לאברהם יצחק ויעקב נודעתי רק בא-ל-ש-די, אבל "ושמי הוי"ה לא נודעתי להם", לא שהם לא ידעו, אלא שהם לא הכירו אותי כך מהמציאות של אורחות חייהם.

משה רבינו מקבל כעת את הידיעה בעומק השליחות והתפקיד שקיבל, שעל ידו השי"ת בא לגאול את ישראל. כשהקב"ה בא לגאול את ישראל הוא חפץ לגלות את ה"אני הוי"ה".

בתחילת העולם כשהשי"ת ברא את הבריאה, "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם וגו', וייצר הוי"ה אלקים את האדם וגו', וישע הוי"ה אלקים גן בעדן מקדם וישם שם את האדם אשר יצר וגו', ויקח הוי"ה אלקים את האדם ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה" וגו', מבואר בתורה שלאדם הראשון ההכרה בהשי"ת היתה בריאה ומלאה, הקשר היה קשר ישיר, החל מ"ויוצר הוי"ה אלקים את האדם" בחכמה גדולה, חכמתו מרובה ממלאכי השרת.

ובזרוע נטויה ובמוראים גדולים, ככל אשר עשה לכם הוי"ה אלקיכם במצרים לעיניך".

"אתה הראת לדעת כי הוי"ה הוא האלקים אין עוד מלבדו". כאן בעולם הזה, בארץ - לחיות ולהכיר שאין עוד מלבד הוי"ה אלקים. להסתכל על כל מה שקורה סביבך, לא במבט ארצי כמו שאוה"ע מסתכלים, לא במבט כמו שראו האנושות שבין דור אנוש ועד דור הפלגה, אלא במבט של אברהם אבינו, במבט של לידת יצחק, במבט של אני הוי"ה אשר הוצאתיך מאור כשדים", כך מוכיחה היציאה ממצרים, **כשרואים עם שלם שיצא ממצרים זהו גילוי אלקי, חי וקיים, עד עולם!**

כל יהודי שחי מייצג את כל האמת הזו, שהרי 'אילו לא הוציא הקב"ה את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים", כמו שאמרו האצטגנינים פה אחד, "אין להם תקומה לעולם!" כך ידעו כל העולם, שאין שום היכ"ת שהעבדים הנגושים הללו יצאו מתחת המגף המצרי.

וכל זה בשביל מה, בשביל שיהיה "לי לעם!" "והייתי לכם לאלקים, וידעתם כי אני הוי"ה אלקיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים". יש כאן תפקיד! כל המציאות שלנו כעם זו המציאות שאנו **עם להשי"ת**, "לי לעם!" בכל הילוכי החיים! כל האזרחות היא כלפי ה"שי"ת!

כשאתה אוכל מלפפון, אתה אומר "ברוך אתה הוי"ה אלקינו מלך העולם בורא פרי האדמה", מה אמרת בזה? "לי לעם!" וכשאתה לחם ואתה מברך ברכת המזון אתה אומר זאת בצורה יותר מפורטת, חוץ מברכת הזן אתה אומר "נודה לך וכו' ועל שהוצאתנו ה' אלקינו מארץ מצרים מבית עבדים", זאת אמרת שזו כל המציאות שלנו, כל ה'הלוך ילך' של החיים, **אנחנו לא אזרחים בעולם, אלא חיים בעולם אזרחי אצל ה"שי"ת!**

ואחרי ש'ולקחתי אתכם לי לעם' אזי 'והייתי לכם לאלקים', יהיה מתן תורה, יקבלו תורה ומצוות, יש ייעודים גדולים, מטרות ותכליות עצומות, כאן ה"שי"ת יוצר את עולם העבודה החדש, שעוד לא היה כמוהו מאז בריאת אדם הראשון, בשביל ליצור את עולם העבודה הזה - תמורת עולם העבודה שהיה לאדה"ר בגן עדן - צריך ליצור אותו כאן עלי אדמות, וכדי שהוא יהיה עולם העבודה הנכון, צריך ליצור אותו בצורה שיוכלו להכיר באמת הזו, שכל המציאות של האנושות החרוזתית הזו היא "לי"!

לא שנהיינו אזרחים בעולם, וחזרנו להיות כמו לפני גלות מצרים, ח"ו. היינו ב'כור הברזל', ואתכם לקח ה' ויוצא אתכם מכור הברזל ממצרים להיות **לו לעם נחלה כיום הזה**, קודם כל ליצור את היצירה של "לי לעם", כדי שיוכל להיות "והייתי לכם לאלקים", שיהיה עולם עבודה של תורה ומצוות. אבל קודם כל צריך ליצור את האזרחות הזו! כמו שאדה"ר היה בגן עדן, קודם כל הוא היה אזרח אצל ה"שי"ת, ואח"כ נתנו לו תפקיד, "לעבדה ולשמרה".

וכדי לחיות נכון, נתן לנו את התפקיד "וידעתם כי אני הוי"ה אלקיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים", **זה חיוב**, להתחייב תמיד שזו המציאות שלנו. יש לנו חיוב זכירה ולזכור תמיד שאנחנו

ה"שי"ת חפץ באומה שכל המשכיותה תהיה **גן עדן עלי אדמות**. גן עדן שאפשר גם לעבור בו ייסורים, אבל יש **אמונה** במדרגה של גן עדן! איך עושים שכל ישראל יחיו באמונה במדרגה של גן עדן, "לכן אמור לבני ישראל אני הוי"ה, והוצאתי אתכם מתחת **סבלות מצרים**", בשביל זה היה צריך "**ועבדום וענו אותם**", המדרגה של העינוי היתה כ"כ קשה עד שאפילו משה אמר "ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה, והצל לא הצלת את עמך", המצב נהיה עוד יותר קשה.

לזה ה"שי"ת חיכה, שלא תהיה שום היכ"ת שמישהו יוכל לסבור שיש אפשרות לצאת ממצרים באיזשהו חשבון. אין שום אפשרות. כולם יהיו מיואשים ביאוש מוחלט, אין שום היכ"ת לצאת מהמגף המצרי הזה.

הרמב"ם כתב נוסח (אגרת תימן) "דע, שמשה רבינו ע"ה בשעה שעמד - כשבא לפרעה לעסוק בהוצאת העם ממצרים - היו כל האצטגנינים פה אחד אומרים שאומה זו" העבדים של פרעה **לא תהיה להם תקומה, ולא ייקל מעליה השעבוד שהיא בו, לעולם!**" כך הראו כל החישובים, בין החישובים הארציים, ואפי' החישובים השמימיים שחישובו האצטגנינים, החרטומים והמכשפים, כולם אמרו פה אחד שאין שום אפשרות, לא היה מישהו בעולם שהיה סבור שיש אפשרות שתהיה לעם ישראל תקומה. "לא ייקל מעליה השעבוד שהיא בו, לעולם".

"ובשעה שחשבו שהיו בתכלית השפלות, אז ממעל הופיע עליהם הרוממות וכו', וכשהיו כולם על מחשבה אחת שארץ מצרים ישלם אירה, וישמן ויהיו יושביה בתכלית השלוח, אז באו עליהם המכות".

כל זה למה, כדי שיכירו ש"אני הוי"ה!" והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים", מי יכול להוציא? פרעה אמר "מי ה' אשר אשמע בקולו"..." "אני הוי"ה, והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים", "אני הוי"ה - והצלת אתכם מעבודתם", "אני הוי"ה - וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדולים".

והכל בשביל התכלית - ואתכם לקח הוי"ה ויוצא אתכם מכור הברזל ממצרים", הכל בשביל שכשהיה "ולקחתי אתכם", זה יהיה **"לי לעם!"** יש בזה מטרה ותכלית, כי הרי בשביל שלא יהיה עם סובל שמשועבד ועובד, לא צריך לעשות יציאת מצרים, אפשר **לא להכניס אותם לשם**. אין שום בעיה.

אלא כמו שה"שי"ת אמר "ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אתם", כל זה בשביל להחזיר את העולם למצב שיש בו נציגות של אדם הראשון, של ההכרה בה"שי"ת, כמו שאברהם אבינו הכיר, כמו שיצחק אבינו נולד, כמו שאדה"ר היה בגן עדן. זה "ולקחתי אתכם **לי לעם!**" איך אפשר להתרומם ממצב כ"כ שפל של "גוי מקרב גוי", עם בתוכי עם, בלי שום אפשרות לצאת משם.

"או הנסה אלקים לבא לקחת לו גוי מקרב גוי", יש מי שיוכל לתת איזשהו דמיון למה שהיה כאן?! "במסות באותות ובמפתים ובמלחמה וביד חזקה

ויש לו את כל האפשרות לסטות מהאמת ח"ו, להיות בעולם של שקר, של הבל וריק. ויש לפניו עולם של גן עדן, זה עולם העבודה שלו כעת, וממילא בהכרח שיש את כל האפשרות לסטות משם וליפול.

וכך האנושות סטתה, עד שהגיעו למצב שאם יש מישהו שנאמן לה"שי"ת - לא מגיע לו פיסת אוויר! שמים אותו במקום נטול חמצן לגמרי, בתוך כבשן אש, שאין שום אפשרות לחיות שם, זה מה שמגיע למי שמכיר את ה"שי"ת... ואכן "אני הוי"ה אשר הוצאתיך מאור כשדים", **משם תצמה הישועה!** מכיון שהאדם הזה הוא הנאמן לה"שי"ת, "והאמין בה", כבר בעבר הוא האמין בה', כעת ה"שי"ת בונה את העולם מחדש על ידו.

אבל איך נבנה העולם הזה - הוא נבנה מחדש, בצורה מחודשת לגמרי, אמנם עלי אדמות, אבל "ויוצא אותו החוצה", "הבט נא השמימה", תסתכל על הכוכבים במבט חיצון, ותראה את העולם הטהור והנקי מששת ימי בראשית, אף אחד עוד לא הזיז כוכב ממקום למקום... לכוכבים יש סדר ומשטר, "מונה מספר לכוכבים לכולם שמות יקרא", "ומסדר את הכוכבים במשמרותיהם ברקיע כרצונו", זה מעשה ה"שי"ת, שם אתה רואה את מעשה ה"שי"ת הטהור והנקי, כמו שאדם ראה בגן עדן את כל הבריאה כבריאה של ה"שי"ת.

וכך ה"שי"ת נתן לאברהם אבינו לראות את **כל העולם** מתוך המבט של ראיית הכוכבים, "כה יהיה זרעך", כשיראו את יצחק יוצא לאויר העולם זה יהיה צחוק, שרה אמרה "כל השומע יצחק לי", כשאמרו את הבשורה שעתידי להוולד בן לאברהם ושרה כולם חייכו, זה היה צחוק, "מי מלל לאברהם היניקה בנים שרה", לא יתכן כזה דבר, אף אחד לא מאמין למציאות הזו. אבל המציאות טופחת על פני כל הצוחקים, עד שקוראים לו 'יצחק', הוא מסמל את כל מה שצחקו קודם, והנה אתה רואה את המציאות המוכחת שה"שי"ת הוא אדון העולם, ואברהם ושרה שאף אחד לא נתן להם סיכוי, נולד להם בן.

אומר ה"שי"ת לאברהם - "כה יהיה זרעך!" את ההמשכיות שלך - שהוצאתי אותך מאור כשדים - **צריך בצורה כזאת דווקא**. וגם את ההמשכיות הזו כאומה צריך שתמשיך דווקא כך, "ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם, ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה", מדוע, בשביל שכשתבוא הגאולה יהיה "לכן אמור לבני ישראל אני הוי"ה!" את הגילוי הזה צריך לגלות, גילוי שכעת הוא מוסתר, עדיין לא השתמשו בו באופן קבוע ורציף, רק בהזדמנויות נדירות מאד.

אבל מכאן ואילך ה"שי"ת חפץ באומה שזו תהיה **המציאות שלהם!** ישראל צריכים להיות "אתה הראת לדעת כי הוי"ה הוא האלקים אין עוד מלבדו", "וידעת היום והשבות אל לבבך כי הוי"ה הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד", "פן תשא עיניך השמימה וראית את השמש ואת הירח ואת הכוכבים כל צבא השמים ונדחת והשתחווית להם ועבדתם" ח"ו, הרי "ואתכם לקח הוי"ה ויוצא אתכם מכור הברזל ממצרים, להיות לו לעם נחלה כיום הזה".

בכל קושי שיש לאדם, בכל חסר, בכל מצב שהוא, יש תפקיד "וידעתם כי אני הוי"ה אלקיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים", ולכן "ה' אלקיך עמך המעלך מארץ מצרים, לא תירא מהם", יש לך כתובת! אתה פונה אל השי"ת, אתה חי תמיד את ה"הוי"ה אלקים", 'ברוך אתה הוי"ה אלקינו', "שמע ישראל הוי"ה אלקינו", צריך לחיות בתוך האזרחות הזו, **'וידעתם' זהו תפקיד רציף ותמידי**, בשביל זה היה המאמץ העצום ליצור את הכור הזה, ולגאול משם, כדי שיהיה "ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלקים".

רק שהיה "ולא שמעו אל משה, מקוצר רוח". זה אינו סיפור שהיה רק אז. ואנחנו היום כשכתוב לנו בתורה 'וידעתם', אנחנו כן צריכים לשמוע! אנחנו היום לא נמצאים ב'עבודה קשה'. בשלמא במצרים הם היו בעבודה קשה, ולכן כשהיה קוצר רוח - אף שזו טענה עליהם, כמבואר באוה"ח ובספורנו, מ"מ זה ג"כ לימוד זכות, לכן הם 'לא שמעו'. אבל היום אנחנו לא במצרים, לא בעבודה קשה, יש לנו תפקיד 'לשמוע', אם לא נשמע ח"ו... הרי בגלל זה אנחנו כ"כ הרבה זמן נמצאים באותו מהלך של הגלות, ה'לא שמעו' הזה הוא בעוכרנו.

ה"וידעתם כי אני הוי"ה אלקיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים" זהו חיוב תמידי, מאז שמשה רבינו אמר את זה, והוא אומר לנו את זה גם היום, זה כתוב לנו היום בתורה כדי שנלמד היום ונשמע היום, 'וידעתם' זה חיוב לנו! 'וידעת היום והשבות אל לבבך'!

כל אריכות הגלות היא מפני ש'ולא שמעו', שממשיכים לא לשמוע ח"ו... התפקיד הוא 'לשמוע', 'והשבות אל לבבך', ויש לזה תוצאות, בכל רצף החיים, בכל תפילה ותפילה, בכל ברכה וברכה, זה בא לידי ביטוי בכל 'עלינו לשבח', בכל 'על כן נקוה לך', זו הצעקה שנצטקת מהדברים, 'וידעתם כי אני הוי"ה אלקיכם המוציא אתכם'. זהו חיוב תמידי, שצריך תמיד להרגיש אותו.

קודם החטא, אין שום דבר אחר, "עד עתה לדעתי", ובחטא קרה שינוי "מכאן ואילך לדעתו של נחש", וכעת המטרה היא להחזיר בחזרה את העולם, אמנם עוד לא הגענו לתיקון המושלם, אבל אנו במצב האפשרי.

ואחרי המאמץ העצום ליצור את 'כור הברזל', פרעה מלך קשה, מצרים מדינה קשה, ואין שום אפשרות לעשות שום שינוי ברמת היחסים בין המלך הקשה, המדינה הקשה, והעבדים הנגושים הללו, וכל זה למה - בשביל להוציא מתחת סבלות מצרים, להציל מעבודתם, לגאול בזרוע נטויה ובשפטים גדולים, שיהיה "ואתכם לקח ה' ויוצא אתכם מכור הברזל ממצרים להיות לו לעם נחלה כיום הזה", "במסת באתם ובמופתים ובמלחמה וביד חזקה ובזרוע נטויה ובמוראים גדולים, ככל אשר עשה לכם הוי"ה אלקיכם במצרים לעיניך", כי אחרי המאמץ העצום להיות בתוך המסגרת הקשה של כור הברזל הזה, אח"כ יש "לקחת לו

גוי", "ולקחתי אתכם לי לעם", מי זה 'לי'? 'לי' זה **"אני הוי"ה"**. "אתה הראת לדעת כי הוי"ה הוא האלקים". זהו תפקיד תמידי, 'וידעת היום והשבות אל לבבך כי הוי"ה הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד'.

היכן האזרחות הזו באה לידי ביטוי באופן תמידי ורציף? אמנם ודאי שבקיום התורה והמצוות, שהרי זה 'והייתי לכם לאלקים', אבל היכן חיים באזרחות הזו - בברכות הנהנין, ובתפילות. זה מסלול החיים, זו האזרחות, זו תעודת זהות.

יוצאי מצרים, ע"י כל המצוות שנתנו לנו להזכיר את יצי"מ, להניח תפילין, ללבוש ציצית, וכן בכל ההזדמנויות, יש חיוב 'וידעתם', לחיות תמיד את הידיעה הזו, "כי אני הוי"ה אלקיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים", וממילא יהיה 'לי לעם, והייתי לכם לאלקים'.

זה מבהיל כל רעיון, כמה מאמץ כביכול השי"ת התאמץ ליצור את המגף המצרי הזה, בשביל שיהיה 'כור ברזל', שיהיה 'ועבדום וענו אותם', שיהיה 'סבלות מצרים', וכל זה למה, כי בלי זה א"א היה לגלות את ה"אני הוי"ה". אין לעולם תכלית אם א"א לגלות את ה"אני הוי"ה", אפשר 'לסגור' את היצירה... אין בשביל מה להמשיך את העולם. העולם לא נועד בשביל איזה שעשוע, מתחילת העולם ניתן תפקיד, 'ויקה ה' אלקים את האדם ויניחוהו בגן עדן לעבדה ולשמרה", יש כאן מטרה. והבסיס של כל המטרה הוא קודם כל **האזרחות אצל השי"ת**. ואדם הראשון חי כך

ברכת מזל טוב

לרבינו מרן ראש הישיבה שליט"א
ולחזב"צ בוגר הישיבה הרב ישראל מאיר הפטר

לרגל הולדת הבת - הנכדה

יזכו לגדלה לתורה ולחופה ולמעש"ט

לידידינו בוגרי והתומכי הישיבה"ק

לרגל השמחה השדויה במעונם ה"ה

הרב אהרון גליק [ח] לרגל הולדת הנכד

הרב אליהו הס [כז] להולדת הבן

הרב אליעזר יצחק שטרנפלד [כז] להולדת הבן

הרב בנימין פלס [כז] להולדת הבן

הרב יוחנן הורביץ [ל] להולדת הבן

הרב שלמה זלמן לוריא [ז] להולדת הבת

הרב אורי בוגץ' [כא] להולדת הבת

הרב יצחק אליעזר בוגרד [כה] להולדת הבת

הרב יחיאל גילרנטר [כז] להולדת הבת

הרב רפאל גוטליב [כה] להולדת הבת

הרב יעקב לוי [כז] להולדת הבת

הרב מנחם יונה פרילדנר [כה] להולדת הבת

הרב יהושע דב שינקר [כה] להולדת הבת

הרב יעקב שמואל קצבורג [כט] להולדת הבת

בברכה נאמנה שיזכו לגדלם

לתורה לחופה ולמעש"ט

ברכת מזל טוב

מעומקא דליבא נשגד לידידינו עוז רב פעלים לתורה ולתעודה רודף צדקה וחסד בכל לב עושה ומעשה להחזקת הישיבה הקד' ומוסדותיה. מתמסר בכל מאוהו בכל עת ובכל שעה לשקוד על זקנת צרכי בני הישיבה הקד' וקהילת האברכים שעל ידה בטובת עין ומאור פנים תמידי

ה"ה הר"ר דוד יעקב בירנבוים שליט"א

מנהל הישיבה"ק ויו"ר איגוד המוסדות התורניים בחדרה

ומזב"ת רעייתו דה"ה העומדת לימינו בכל מפעלותיהו הברוכים

לרגל השמחה באירוסים בנס הבה"ה

ההתן מיכאל ני"ו

מבהירי ישיבת פוניב'ז

עב"ג למשפ' גליק מבני ברק

יה"ר שהבית אשר נבנה יהיה בית גדול לה' ולתורתו

ויזכה לראות רוב נחת מהם ומכל יוצ"ה

בהערכה מרובה

כעזרת חניכי הישיבה הק' לדורותיה

הגאון דבי מרדכי גוטסגנדה שליט"א

איסור 'לא ילבש' פרק ב'

ולכיא 'לא ילבש' (כדיתבאר בהמשך), עיי' באגרות משה (או"ח ח"ד סי' עה, ד). (וע"ע בס' חבצלת השרון לפ' כי תצא). [ומאיך בנטיילת כלי זיין לצורך אחר, וכבעובדא דהגר"ז הנ"ל, י"ל עפ"י דל"ח כלל מתיקוני האישי, ואכהמ"ל].

[והנה עוררו דצ"ע עפ"י לענין השתמשות אשה בכלי עבודה לתיקוני הבית וכדו'. ומ"מ למעשה נקטי' דבוה מותר].

ציצית ותפילין

בתרגום יונתן ב"ע על הפסוק "לא יהיה כלי גבר" - לא יהיה גולין דציצית ותפילין דהינן תקוני גבר על איתא. והברכי יוסף (שיר"ב יו"ד שם) הקשה מהא דמיכל בת שאול היתה מנחת תפילין ולא מיחו בה חכמים וע"ש. [ועי' מנחת יצחק (ח"ב סי' קט, ג) דמדלא תי' דהיה בצינעא משמע דאסור בכל ענין, ועמש"נ לעיל].

והנה הכי איתא בלבוש (או"ח סי' יז), דמה"ט לא נהגו נשים להתעטף בציצית, אע"ב דבשאר מ"ע שהזמ"ג מחייבות עצמן, וכתב דמיכל בת שאול שאני שהיתה בת מלך ואשת מלך ולא אסרה תורה כלי גבר אלא כשלוכשת כדי שלא יכירו אותה כדי שתזנה, מה שאין שייך בבת מלך ואשת מלך שהכל מכירים אותה ע"ש. ובשדי חמד (ח"ג עמ' 107) תמה דמתבאר דנקט דרשינן "טעמא דקרא", [וגם העיר מהטעם דכתב הרמב"ם משום ע"ז, ודו"ק] וע"ש.

ואמנם הרמ"א (סי' יז ס"ב) כתב הטעם בהא דאין להן ללבוש ציצית משום יוהרא, וע"ש עוד בב"י. [וע"ע בשד"ח (ח"ד עמ' 90) באורך]. [ואמנם י"ל דהתם מיירי בבגד אשה שיש בו ד' כנפות, ומיהו אפשר דחוטי הציצית עצמם הוו "לא ילבש", וק"ל].

עוד תמהו הפוסקים, דהא אין הלבישה כדי להתדמות לאיש, אלא משום מצוה, [וכדית' להלן דיעות הפו' בזה], עי' באליה רבה (שם סק"א) ובארצוה"ח (ס"ק טו) ועוד, [ועכ"פ בפרט בתפילין שאינן מלבוש גמור, עי' שו"ת תורה לשמה (סי' ריד), וכדיתבאר].

ובאגרות משה (או"ח ח"ד סי' עה, ג), כ' דאדרכה בהנהו דאינן בגדים לנוי אלא למצוה, אזי הוי 'לא ילבש' בלבישתן למצוה ע"ש.

איסור אשה בכלי זיין

בגמ' (נויר נט ע"א) רבי אליעזר בן יעקב אומר, מנין שלא תצא אשה בכלי זיין למלחמה, ת"ל לא יהיה כלי גבר על אשה וכו'. ונתבאר דקיי"ל כראב"י.

באחיזה ביד

והנה הרמב"ם (פי"ב מע"ז) והטור ושו"ע (סי' קפב ס"ה) כ' דלא "תלבש" שריון וכיו"ב, ומשמע דדוקא בדרך לבישה אסור. אמנם רש"י (נויר שם) כתב, וזהו שמצינו ביעל אשת חבר הקיני שלא הרגתו לסיסרא בכלי זיין אלא כמו שנאמר ידה ליתד תשלחנה, [וכ"ה בתרגום שם]. ומבואר דאיסור אשה בכלי זיין אפילו כשאינה לבושה בו. [עי' בביתא דאדם ריש סי' צד].

ובספר תולדות אדם (פרק יא) מובא עוד, שאשתו של רבי זלמן זצ"ל מוולאז'ין נטלה פעם חרב בידה כדי לחתוך חבל, ואמר לה - עפ"י - שיש בזה צל ודמות איסור. ובתורה תמימה (פ' כי תצא) כ' דשאני התם שהיה שעת מלחמה, וגם ענינה עם סיסרא הוי ענין מלחמה, משא"כ נטיילת חרב לצורך אחר ע"ש. [וי"ל עוד בזה עפ"י פלוגתת הפוסקים בלבישת בגד שאינו מתכוין לנוי וקישוט (כדיתבאר בעו"ה בהמשך), וכמו"כ הכא כשאינו לצורך מלחמה, ודו"ק]. [ואמנם העירו בזה מתשו' הרמב"ם (שבראש ס' מעשה רוקח ובכרכ"י סי' תרצו, יג) דמ' לכאו' דאסור גם כשאינו במלחמה וע"ש, וי"ל בזה].

ובאגרות משה (או"ח ח"ד סי' עה סוף אות ג) כתב, דהתם האיסור היה משום דיכולה היתה להורגו ביתד, וע"ש עוד באורך בענין זה.

בגדר האיסור

והנה יל"ע בגדר איסור אשה בכלי זיין, אם היינו דהוי כמו "מלבוש איש" (ועי' בפלוגתא לענין הוצאה בשבת סג ע"א, וי"ל), או דהביאור בזה דכל עיקרם של כלי זיין הוי מעשה ו"תיקוני איש", [ובפרט להאוסרים הנ"ל גם באחיזה ביד].

וי"ל דנפ"מ לאסור לפי"ז אף אם יעשו כלי זיין בצבע מיוחד לנשים, כיון דמ"מ כלי זיין זהו מ"תיקוני איש", [ועכ"פ לדעת הגר"א ודעימיה האוסרים לאיש תיקוני אשה אף במקום שאנשים רגילים ג"כ בזה, ואכ"מ], עי' בס' שערי זבולון (יו"ד סי' לה, ג), וע"ע בס' כרם שלמה (ס"ק יג). [וביותר מצינו באבן עזרא ובחזקוני לאסור יציאת אשה למלחמה אף בלי כלי זיין].

וגם לפי"ז י"ל דע"כ האיסור דכלי זיין לאשה זהו אף דאינו לכוונת נוי וקישוט דאיש, אלא להציל, ואף לדעת הב"ח ודעימיה דבעלמא באינו מתכוין לקישוט מותר

בסיעתא דשמיא הוועד הקבוע לאברכים מאת
מרן המשגיח שליט"א
ימסר אי"ה השבוע פר' וארא ה'תשפ"ב
במוצאי שבת קודש בשעה 9:00 בערב
ויועבר בשידור חי לבתי המדרשות דחניכי הישיה"ק
בבני ברק ובמודיעין עילית
 הועד נמסר בס"ד בד"כ אחת לשבועיים במוצש"ק

ברכות מזל טוב שלוחות
לבני הישיבה"ק
שבאו בבדיקת האידזסין בשעטז"מ
 הבה"ה שמואל רוז [לא]
 עב"ג למשפ' בן זמרה מבני ברק
 הבה"ה שלום אליהו קרויזר [לא]
 עב"ג למשפ' טרייצקי מבני ברק
בברכה נאמנה
שיזכו לבנות בית נאמן בישראל

הביאני חדריו
 יו"ל ע"י חבר תלמידים חניכי הישיבה הקדושה.
 הדברים המובאים בגליון בדרך כלל, הינם מכתבי תלמידים וכד' ולא עברו את שבט ביקורתם של רבותינו שליט"א.
 הגליון נועד בעיקר עבור בני הישיבה לדורותיה, החפצים להמשיך להתחנך ולהתעלות כבימי קדם לאורה ובדרכה של הישיה"ק.
 לקבלת הגליון ולהערות והארות
 0539747@gmail.com | 08-9747479 שלוחה 4